

Välkomstkäppen

”Den här ska ni stoppa ner mitt i *haven*, det blir ett grant träd”, sa Eke och räckte fram en kal käpp. Käppen som mest liknade ett grovt och obehandlat kvastskäft nådde den kortväxte Eke till hakan. Eke var ungtkarl och bodde på gården ovanför backen. Han var alltid lite röd om de runda öronen. Nu lyste de som en stoppsignal. Han kunde inte dölja hur förtjust han var i Gunnel, vännen som delade Killahuset med mig de första fem åren. Käppen var framför allt en välkomstpresent till Gunnel.

Sedan köpet av Killahuset hade vi snabbt blivit kända i Sandby med omnejd som *di-däringa-två*. Kvinnorna från stan som kom ut nästan varje helg och grävde i sin leråker. Från morgon till sena kvällen, med avbrott för turer med Amazonen till traktens plantskolor. Fastän jag hade växt upp på landet och Gunnel var delägare till en vegetarisk restaurang, var vi båda gröna nybörjare. Vi var lyckliga jordägare till tre tunnland av Österlen men hade aldrig haft egna odlingar eller anlagt en trädgård förut. Vi tittade på Ekes välkomstkäpp och höll god min. Ingen av oss visste vad vi skulle göra med den.

↑ Tre bönder i en trevlig stund på Killahuset. Sven-Erik, ”Eke”, Sandemark, till höger, grannen Ludvig Olsson, i mitten, och min far Axel Gröndahl, längst till vänster i bilden.

← ← Ekes välkomstkäpp blev snabbt ett stort pilträd. En pil kan växa en meter om året. De första åren försökte vi hamla (beskära) pilen för att forma den till en skånsk pil med en ”korg” av korta grenar. När vi glömde bort att hamla stack grenarna iväg mot himlen och är idag bortåt 30 meter höga. Påskliljan ’Ice Follies’ sprider sig i stora bestånd.

→ Sedan urminnes tider har människan vetat att träden är levande varelser. Minna vilar en stund innan leken fortsätter i Killahusets djungel. Träden är våra bästa vänner på jorden. De ger oss syret vi andas in och tar hand om koldioxiden vi andas ut.

”Käppen kan ju inte stå mitt i åkern”, sa jag när Eke traskat hemåt. Gunnel höll med om att det inte skulle se klokt ut. ”Men vi kan ju inte heller slänga den, han kommer ju att undra var vi satt hans käpp”, tillade hon. Så vi gick över den nyplöjda åkern till södra tomtgränsen och där pressade vi ner Ekes käpp i den våta myllan. Och sen glömde vi bort den resten av hösten.

När våren kom grönskade käppen. Det var som ett mirakel. Gröna kvistar sprängde fram genom barken, här och där längs

stammen men mest i toppen. Ekes käpp höll på att bli Ekes pil. Till en början hamlades trädet. Vi beskar det regelbundet för att skapa en ”korg” av kronan. När Ekes pil så småningom fick sällskap av fler magiska käppar längs tomtgränsen slutade vi hamla. Det fanns så många andra sysslor på våren, och träden fick växa fritt. Idag är Ekes pil störst av alla i raden, med ett enormt fång av högstammar som breder ut sig till en trettio meter hög krona.

Någon berättade att man kan höra saven flöda om man lägger örat mot pilens stam tidigt på våren. För säkerhets skull tog jag med mig en toarulle som förstärkare. Jag kände mig lite fånig. Trodde jag verkligen att jag skulle höra något? Och tänk om grannen på andra sidan grusvägen såg mig? Jag satte toarullen mot Ekes pil och började lyssna. Häpen tog jag ett steg tillbaka. Ett tydligt rinnande hördes under den skrovliga barken. Jag satte örat mot toarullen igen och tänkte att min undersökning påminde om barnmorskans; att lyssna efter liv. Det är svårt att beskriva känslan. Att lyssna på saven, näringsvätskan som suggs upp av rötterna och sprids till hela trädet, kändes nästan lika märkvärdigt som att höra ett barns hjärtslag för första gången. I det ögonblicket fick jag också svaret på varför jag aldrig känner mig ensam på Killahuset. Människan är inte den enda levande organismen i trädgården. Allt omkring oss är liv.

↑ Ekes pil om vintern.

↓ Ekes pil om våren. I förgrunden syns sälgens blommor. De är ett viktigt matförråd för pollinerande humlor, bin och fjärilar.

